

Verzorgenden over bijscholings- en doorstroommogelijkheden

Factsheet Panel Verpleegkundigen en Verzorgenden, februari 2004

Goede scholings- en doorstroommogelijkheden worden gezien als middel om de uitstroom van personeel te beperken. Bijna de helft van de verzorgenden vond in 2001 het scholingsaanbod onvoldoende. Slechts 39% was tevreden over de loopbaanmogelijkheden. Verzorgenden hebben in 2003 meer waardering voor het scholingsaanbod gekregen. Zij hebben meer bij- en nascholing gevolgd. Een meerderheid vindt nog steeds dat het beroep aantrekkelijker wordt als er meer bij- en nascholingsmogelijkheden komen. Er zijn echter nauwelijks veranderingen zichtbaar wat betreft de doorstroommogelijkheden. Deze factsheet toont de cijfers waar deze conclusies op zijn gebaseerd.

Onderzoeksvragen

Deze factsheet geeft antwoord op de volgende vragen:

1. Vinden verzorgenden dat het beroep aantrekkelijker wordt als er meer bij- en nascholing en een duidelijker loopbaanperspectief is?
2. Welke scholingsmogelijkheden hebben verzorgenden en hoe worden die door hen beoordeeld?
3. Welke doorstroommogelijkheden hebben verzorgenden en hoe worden die door hen beoordeeld?
4. Zijn er volgens verzorgenden sinds 2001 veranderingen in de scholings- en doorstroommogelijkheden?

Onderzoeksgroep

In 2003 vulden de leden van het Panel Verpleegkundigen en Verzorgenden een voorgestructureerde vragenlijst in. De vragenlijst werd door 275 verzorgenden ingevuld (respons 80%), werkzaam in de thuiszorg (n=99), verzorgingshuizen (n=86), en verpleeghuizen (n=90).

In 2001 werd de vragenlijst ingevuld door 246 verzorgenden (respons 82%), werkzaam in de thuiszorg (n=81), verzorgingshuizen (n=82), en verpleeghuizen (n=83).

Op deze plaats kan alvast worden opgemerkt dat verzorgenden in de thuiszorg, verzorgingshuizen en verpleeghuizen vergelijkbare antwoorden geven.

Mogelijkheden om beroep aantrekkelijker te maken

Tussen 2001 en 2003 is er niets veranderd wat betreft de mening dat extra bij- en nascholing en loopbaanmogelijkheden het beroep aantrekkelijker maken (tabel 1). De meerder-

heid van de verzorgenden wil meer bij- en nascholing. Voor vier op de tien verzorgenden zou een beter loopbaanperspectief hun beroep aantrekkelijker maken.

Tabel 1. Bij- en nascholing en loopbaanmogelijkheden in relatie tot de aantrekkelijkheid van het beroep (% me eens)

Om de uitoefening van mijn beroep aantrekkelijker te maken zou ik:	2001	2003	sign. verschil
- meer bij- en nascholing willen volgen	68%	66%	nee
- een duidelijker loopbaanperspectief willen hebben	42%	37%	nee

Bij- en nascholing

Bijna driekwart van de verzorgenden heeft in het voorafgaande jaar een korte bijscholing gevolgd en dat is meer dan in 2001 (tabel 2). Het gaat dan meestal om vakinhoudelijke cursussen van maximaal twee dagen of klinische lessen. Over het algemeen (88%) vergoedt de werkgever de scholing volledig in tijd en/of geld. Bijna driekwart (73%) van de verzorgenden gaf aan dat één of meerdere bijscholingsactiviteiten verplicht waren gesteld door de werkgever.

Tabel 2. Ervaringen van verzorgenden met bij- en nascholing

	2001	2003	sign. verschil
- Volgde in voorafgaande jaar een korte bijscholing	66%	76%	ja
- Deed ooit een aanvullende opleiding (zoals kaderopleiding of specialisatie)	34%	38%	nee
- Vindt het scholingsaanbod vanuit de werkgever voldoende	56%	73%	ja

Veel minder vaak volgden verzorgenden na de basisopleiding een langer durende vervolgoopleiding (38%). Bijna de helft (46%) gaf aan dat de opleiding verplicht was gesteld door de werkgever. De werkgever vergoedde meestal (73%) de opleiding volledig in tijd en/of geld.

De tevredenheid over het scholingsaanbod van de werkgever is toegenomen.

Doorstroommogelijkheden

Minder dan de helft van de verzorgenden sprak in het voorafgaande jaar met de leidinggevende over zijn of haar loopbaanmogelijkheden en mogelijke aanvullende opleidingen (tabel 3). Bijna één op de zes verzorgenden kreeg een andere functie binnen de organisatie aangeboden. Ruim een derde heeft regelmatig een functioneringsgesprek.

Een minderheid is tevreden over de loopbaanmogelijkheden. Vergelijken we de cijfers van 2001 en 2003 dan hebben verzorgenden alleen meer gesproken met leidinggevendenden over mogelijke aanvullende opleidingen. Er blijkt dus weinig veranderd te zijn ten opzichte van 2001.

Tabel 3. Ervaringen van verzorgenden met doorstroommogelijkheden

	2001	2003	sign. verschil
- Sprak in voorafgaande jaar met direct-leidinggevende over mogelijke aanvullende opleidingen	31%	41%	ja
- Sprak in voorafgaande jaar met direct-leidinggevende over loopbaanmogelijkheden	42%	48%	nee
- Kreeg in voorafgaande jaar een andere functie binnen organisatie aangeboden	15%	16%	nee
- Krijgt regelmatig een functioneringsgesprek	34%	36%	nee
- Is (zeer) tevreden over de loopbaanmogelijkheden	39%	44%	nee
- Is (zeer) tevreden over de loopbaanbegeleiding	34%	39%	nee

Conclusie

Verzorgenden hebben in 2003 meer waardering voor het scholingsaanbod dan in 2001. Ook hebben zij meer bij- en nascholing gevolgd. Een meerderheid vindt nog steeds dat het beroep aantrekkelijker wordt als er meer bij- en nascholingsmogelijkheden komen. Wat betreft de doorstroommogelijkheden is er weinig veranderd sinds 2001. Dit is opmerkelijk omdat 40 procent aangeeft dat hun beroep aantrekkelijker zou worden bij een duidelijker loopbaanperspectief.

Deze factsheet is gebaseerd op de resultaten uit een peiling onder de leden van het Panel Verpleegkundigen en Verzorgenden. Dit panel bestaat uit 400 verpleegkundigen en 300 verzorgenden. De verpleegkundigen zijn werkzaam in vier sectoren: de algemene ziekenhuizen, de psychiatrie, de zorg voor mensen met een verstandelijke handicap en de thuiszorg. De verzorgenden zijn werkzaam in drie sectoren: de verpleeghuizen, de verzorgingshuizen, en de thuiszorg. Het panel is een initiatief van het Landelijk Expertisecentrum Verpleging & Verzorging (LEV) en het NIVEL.

Voor meer informatie: NIVEL, mw. A. de Veer, tel. 030 27 29 764, e-mail: a.deveer@nivel.nl
LEV, dhr. P. Poortvliet, tel 030 29 19 012, e-mail: p.poortvliet@lev.nl

Kijk op

www.nivel.nl/panelvenv of www.lev.nl/panelvenv

voor meer informatie over het Panel Verpleegkundigen en Verzorgenden